

Bakalářská práce

Evangelická teologická fakulta UK

Oponentský posudek

Autor: Martin Budek

Název práce: Motivace k poslání salesiánů spolupracovníků

Rok odevzdání: 2024

Studijní program: Sociální a pastorační práce

Jméno oponenta: Alois Křišťan

Předložená práce zpracovává zajímavé téma, související s profilem studovaného oboru.

Autor v úvodu uvádí všechna témata, která v této části práce očekáváme, totiž cíl práce, metodu, strukturu a zdroje. Vše uvádí srozumitelně, logicky; jedinou otázkou z hlediska struktury je pro mě nutnost dělit práci na dvě části (teoretickou a praktickou), práce dle mě tvoří jeden celek, má jeden cíl, k jehož dosažení je třeba použít teorii, abych mohl provést šetření motivů u vybraných osob (což je vlastním cílem práce). Autorovo dělení nepovažuji za chybu, vede mě spíše k otázce, zda jde opravdu o nutnost, nebo jakýsi nereflektovaný úzus.

V první kapitole autor stručně seznamuje se zakladatelem salesiánské kongregace - domnívám se, že stručnost seznámení je zcela přiměřená cíli práce; připojuji jen drobnou poznámku - autor píše o aktivitách Jana Boska mezi dětmi či mládeží; mám zato, že jeho pozornost se netýkala mládeže obecně ale výhradně dospívajících chlapců.

V kapitole o salesiánské rodině autor mezi třemi skupinami salesiánské rodiny uvádí ASC (se vznikem 1876) nesystémově s anglickým názvem, ostatní dvě skupiny česky. V popisu jednotlivých skupin mě zaujalo, že FMA působí na 6 kontinentech, zatímco SDB jen na 5; na kterém kontinentu jsou jen FMA?

V popisu charakteristiky ASC mi není jasná věta, že řehoní společenství salesiánské rodiny mají existenci zajištěnu „díky finanční podpoře Generální rady“, asi se myslí, že v případě lokální nouze se o řeholníky nějak postará ústředí ...

Autor se dále věnuje pojmu motivace, velmi případně uvádí různé přístupy k danému fenomenu. Používá při tom termín motivace jakožto vnitřní i vnější pohnutku k nějakému jednání, sám jsem byl kdysi napomenut jedním sociologem k důslednému rozlišení termínů „motivace“ a „stimulace“, zajímal by mě autorův postoj k danému rozlišení.

Další kapitola nazvaná „Obsahová analýza ...“ uvádí na dvou stranách spíše jen popis obsahu daného dokumentu, což vzbuzuje otázku nakolik je to z hlediska cíle práce nutné, teprve pak se věnuje (z hlediska cíle práce velmi logicky) možným motivacím k činnosti v ASC a pojednává je v tématech či kategoriích charakterizovaných v předchozí kapitole, která se věnovala obecným teoriím motivace k dobrovolnictví.

Samostatná kapitola důkladně předkládá metodologii šetření, důkladnosti si cením, nicméně myslím, že se zde ne zcela nutně některé údaje opakuji (např. o informovaném souhlasu, o anonymizaci ..).

Rozdělení otázek šetření (a tedy i následné vyhodnocení) považuji za přínosné, jen je pro mě ne zcela jasná hranice mezi oblastí „Víra a já“ a „Religiózní motivace“

Ve svém závěrečném zhodnocení šetření autor uvádí významné motivace respondentů, což cením, nicméně jeho snaha tyto motivace vždy přiřazovat k teoretickým modelům, zvláště je zařazovat do kategorií altruistické x egoistické na mě v některých místech působí trochu nadbytečně, zvláště platí-li v první části uvedená teze, že každý altruismus je kontaminován egoismem.

Také za polemické považuji tvrzení „Tato egoistická motivace má ale altruistické přesahy, protože motivuje k poslání, i když není nijak materiálně ohodnoceno.“ (s. 48) - domnívám se, že materialisticky neohodnocené poslání nemusí být důvodem k altruismu, poslání může být odměněno přece i nemateriálně. S ohodnocením nemateriálním ale autor v celé práci jinde vždy správně uvažuje. Podobně jeden ze zajímavých závěrů práce (je v textu vícekrát formulován) - „Výše uvedený přehled ukázal, že motivace u vybraných salesiánů nejsou pouze altruistické, jak předpokládali ve své představě o sobě samých.“ - bylo možné doplnit biblickým citátem „miluj druhého člověka jako sám sebe“ - altruismus (láska k druhému) je spojován s egoismem (miluj sám sebe).

Text je psán srozumitelně, čtivým jazykem, s velmi malým počtem překlepů či pravopisných chyb. Průběžné odkazy odpovídají potřebě textu i citační normě (za drobnost považuji např. pozn. pod čarou 96 uvedenou slovem „srov.“ přestože jde o přímou citaci).

Celkově považuji práci za důkladnou, velmi zdařilou a zajímavou, autor prokázal svou schopnost zpracovat kvalifikační práci dle univerzitních požadavků.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

4.VIII. 2024

Alois Křišťan